

Het echte leven

Bij ons thuis waren er vier kamers. Die van mij, die van mijn broertje Gilles, die van mijn ouders en die van de kadavers.

Gemsbokken, everzwijnen, herten. En ook antilopekoppen in alle soorten en maten, springbokken, impala's, gnoes, oryxen, waterbokken enzovoort. Een paar zebra's waar het lijf van afgehakt was. Op een verhoging een volledige leeuw met zijn scherpe tanden rond de nek van een kleine gazelle geklemd. En in een hoek stond de hyena.

Hij mocht dan wel opgezet zijn, ik wist zeker dat hij leefde, en hij genoot van de angst die hij wekte in elke blik die de zijne kruiste. In fotolijsten aan de muur poseerde mijn vader trots op dode dieren, met zijn geweer in de hand. Hij nam altijd dezelfde pose aan: een voet op het dier, een hand in zijn zij en zijn andere hand hield ten teken van overwinning het wapen omhoog, waardoor hij er meer uitzag als een van de genocide-adrenaline stijf staande rebel dan als een gezinshoofd.

Het pronkstuk van zijn verzameling, zijn grootste trots, was de slagrand van een olifant. Op een avond

had ik hem aan mijn moeder horen vertellen dat het doden van de olifant nog niet het moeilijkste was geweest. Nee. Het beest omleggen was net zo simpel als een koe afknallen in een metrogang. Wat echt moeilijk was geweest, was contact leggen met de stropers en uit het vizier van de jachtopzieners blijven. En dan de slagstanden uit het nog warme karkas halen. Dat was een flinke slachtpartij. Hij was er een klein fortuin aan kwijt geweest. Ik denk dat hij daarom zo trots was op zijn trofee. Een olifant doden was zo duur dat hij de kosten met een tweede jager had moeten delen. Ze hadden ieder een slag-tand meegenomen.

Ik ging graag met mijn hand over het ivoor. Het was zacht en groot. Maar ik moest het achter de rug van mijn vader doen. De kadaverkamer was voor ons verboden terrein.

Hij was een reus van een man, met brede schouders en het postuur van een slachter. Handen als kolen-schoppen. Handen die met net zoveel gemak een kuiken konden onthoofden als een colaflesje open-wippen. Naast de jacht had mijn vader twee passies in zijn leven: televisie en whisky. En als hij niet in alle uithoeken van de wereld op zoek was naar dieren om te doden, koppelde hij de tv aan luidsprekers ter waarde van een kleine auto en ging hij met een

fles Glenfiddich zitten kijken. Hij deed alsof hij met mijn moeder praatte, maar in werkelijkheid had je haar kunnen vervangen door een ficus, hij zou het verschil niet hebben gemerkt.

Mijn moeder van haar kant was bang voor mijn vader.

En ik denk dat dat, afgezien van haar obsessie met tuinieren en dwerggeiten, zo ongeveer het enige is wat ik over haar kan melden. Ze was een magere vrouw met lang, slap haar. Ik weet niet of ze al bestond voor ze hem ontmoette. Ik vermoed van wel. Waarschijnlijk zag ze er toen uit als een primitieve, eencellige, half doorschijnende levensvorm. Een amoëbe. Een ectoplasma, een endoplasma, een kern en een voedselvacuole. En door al die jaren met mijn vader was dat bijna-niets gaandeweg afgelopen met angst.

Ik ben altijd geïntrigeerd geweest door hun huwelijksfoto's. Zolang ik me kan herinneren zie ik mezelf door het fotoalbum bladeren op zoek naar iets. Iets wat die merkwaardige verbintenis had kunnen verklaren. Liefde, bewondering, respect, vreugde, een glimlach... Iets... Ik heb het nooit gevonden. Op de foto's nam mijn vader dezelfde houding aan als op zijn jachtfoto's, maar dan zonder de trots. Een amoëbe is natuurlijk niet zo indrukwekkend als trofee. Niet zo moeilijk te vangen: een glas, wat stil-

staand water en klaar!

Op haar huwelijksdag was mijn moeder nog niet bang. Het leek gewoon of ze daar was neergezet naast die man, als een vaas. Toen ik groter werd, vroeg ik me ook af hoe die twee erin geslaagd waren twee kinderen te verwekken. Mijn broertje en mij. En ik hield al snel op me dat af te vragen, want het enige beeld dat bij me opkwam was dat van een overrompeling 's avonds laat op de keukentafel in een walm van whisky. Een paar snelle, ruwe stoten zonder al te veel instemming en dat was het dan...

De belangrijkste functie van mijn moeder was eten maken, wat ze deed zoals een amoëbe dat doet, zonder creativiteit, zonder smaak, met veel mayonaise. Croque-monsieurs, perziken met tonijn, gevulde eieren en gepaneerde vis met aardappelpuree. Dat was het zo ongeveer.

Achter onze tuin lag het Galgjesbos, een groen-bruine vallei, twee hellingen die een grote v vormden met op de bodem een dikke laag dorre bladeren. En helemaal achter in de vallei lag, half bedolven onder de dorre bladeren, het huis van Monica. Gilles en ik gingen vaak bij haar op bezoek. Ze had ons uitgelegd dat die v door de klauw van een draak was ontstaan. De draak had de vallei uitgegroefd omdat hij gek was geworden van verdriet. Dat was heel lang geleden. Ze kon goed verhalen vertellen, Monica. Haar grijze haar danste boven de bloemen op haar jurk. En haar armbanden rinkelden om haar polsen. 'Heel, heel lang geleden leefden niet zo ver hiervandaan, op een berg die er niet meer is, twee reusachtige draken. Die twee hielden zoveel van elkaar dat ze 's nachts vreemde en ontzettend mooie liederen zongen, zoals alleen draken dat kunnen. Maar dat joeg de mensen in de vlakte angst aan. En ze konden er niet meer van slapen. Op een nacht, toen de twee geliefden verzadigd door hun gezang waren ingedommeld, waren die idiote mensen gewapend met toortsen en rieken naar ze toe geslopen

en hadden ze het vrouwtje gedood. Gek van verdriet had het mannetje de vlakke met alle mannen, vrouwen en kinderen erbij in de as gelegd. Iedereen was dood. Daarna had hij met zijn klauwen de aarde opengereten. En zo waren de valleien ontstaan. Mettertijd kwam de begroeiing weer op en keerden de mensen terug, maar de groeven van de klauwen zijn gebleven.’

De bossen en velden in de omgeving waren bezaaid met diepe en minder diepe littekens.

Het was een verhaal dat Gilles angst aanjoeg.

’s Avonds kwam hij soms in mijn bed dicht tegen me aan liggen, omdat hij het lied van de draak meende te horen. Ik legde hem uit dat het maar een verhaal was, dat draken niet bestaan. Dat Monica dat vertelde, omdat ze van legendes hield en dat niet alles waar was. Maar diep in mijn binnenste bleef er toch een lichte twijfel hangen. En ik was altijd bang dat mijn vader van een van zijn jachtpartijen zou terugkomen met de trofee van een vrouwtjesdraak. Maar om Gilles gerust te stellen speelde ik de grote zus en fluisterde ik: ‘Verhalen dienen om er alles in te stoppen wat ons bang maakt, zo zijn we er zeker van dat het in het echte leven niet gebeurt.’

Ik vond het heerlijk om in slaap te vallen met zijn hoofdje vlak onder mijn neus, zodat ik de geur van zijn haar kon ruiken. Gilles was zes, ik tien.

Gewoonlijk maken broers en zussen ruzie, schreeuwen ze, jengelen ze, zijn ze jaloers, vliegen ze elkaar in de haren. Wij niet. Ik hield van Gilles met de tenderheid van een moeder. Ik was zijn gids, legde hem alles uit wat ik wist, dat was mijn missie als grote zus. De zuiverste vorm van liefde die er is. Een liefde die daar niets voor terug wil. Een onverwoestbare liefde.

Hij lachte voortdurend zijn melktandjes bloot. En telkens opnieuw werd ik warm van zijn lach, alsof het een mini-elektriciteitscentrale was. Dus maakte ik handpoppen van oude sokken, bedacht ik er grappige verhalen bij en voerde ik alleen voor hem toneelstukjes op. Ik kietelde hem ook. Om hem te horen lachen. De lach van Gilles kon alle wonden genezen.

Het huis van Monica was voor de helft opgeslokt door klimop. Dat zag er prachtig uit. Soms priemden er zonnestralen tussen de takken door, dan was het alsof het door vingers werd gestreeld. Ik heb die vingers van de zon nooit op ons huis gezien. En op de andere huizen in de wijk ook niet. We woonden in de Demowijk, een nieuwbouwwijk met een vijftigtal kleine grijze huizen die als grafstenen op een rij stonden. Mijn vader noemde het 'de Demozeik'. Waar nu de Demo was, had in de jaren zestig een

graanveld gelegen. Begin jaren zeventig was de wijk in minder dan zes maanden tijd gegroeid, als een wrat. Het was een pilotproject met prefab-toptechnologie. De Demo. Waarvan weet ik niet. De bouwers ervan hadden destijds waarschijnlijk iets willen bewijzen. Misschien dat het toen nog ergens op had geleken. Maar nu, twintig jaar later, was het er alleen nog maar lelijk. Als er al iets moois aan was geweest, was dat inmiddels verdwenen, weggespoeld door de regen. Je had de straat, die een groot vierkant vormde, met aan de binnen- en de buitenkant huizen. En helemaal eromheen het Galgjesbos.

Ons huis lag aan de buitenkant, op een hoek. Het was een iets beter huis dan de andere, omdat de architect van de Demo het voor zichzelf had ontworpen. Maar lang had hij er niet gewoond. Het was groter dan de andere. Lichter ook, met brede schuiframen. En met een kelder. Dat klinkt misschien stom, maar een kelder is belangrijk. Dan kan het grondwater niet in de muren opstijgen, zodat ze gaan rotten. De huizen van de Demo roken naar een oude beschimmelde handdoek die je vergeten bent uit je zwemtas te halen. Bij ons rook het niet vies, maar wij hadden die dierenkadavers. Ik vroeg me soms af of ik niet liever in een stinkend huis had gewoond.

Onze tuin was ook groter dan de andere. Op het

gazon stond een opblaasbaar zwembad. Het zag eruit als een dikke vrouw die in de volle zon in slaap was gevallen. 's Winters liet mijn vader het leeglopen en borg hij het op, op het gazon bleef dan een grote bruine kring achter. En helemaal achter in de tuin, net voor het bos, lag het geitenweitje, een door kruiprozemarijn overdekte helling. Er waren drie geitjes: Madeleine, Suzette en Muskaat. Maar binnenkort zouden ze met z'n vijven zijn, want Muskaat was drachtig.

Mijn moeder had een bok laten komen om ze te dekken, dat had flink wat gedonder met mijn vader opgeleverd. Soms gebeurde er iets raars met mijn moeder. Als het om haar geiten ging, kon er diep vanuit haar binnenste een soort moederlijk instinct opwellen dat haar de kracht gaf om tegen haar man in te gaan. En als dat gebeurde, trok hij altijd het gezicht van de meester die door zijn leerling wordt overtroffen. Met open mond zocht hij vergeefs naar een weerwoord. Hij wist dat elke seconde die verstreek zijn autoriteit een beetje verder afbrokkelde, alsof een sloopkogel een door huiszwam aangevreten flatgebouw raakte. Zijn open mond maakte een grimas en er kwam een soort gegrom uit, dat naar het hol van een stinkdier rook. Dan wist mijn moeder dat ze had gewonnen. Ze zou achteraf de rekening gepresenteerd krijgen, maar deze

overwinning was voor haar. Ze leek er niet meteen vreugde uit te halen en wijdde zich weer aan haar amoebebezigheden.

Muskaat was dus drachtig en Gilles en ik konden niet wachten tot ze eindelijk zou werpen. We keken met ongeduld uit naar het geringste teken dat de komst van de geitenlammetjes aankondigde. Hij moest lachen toen ik hem uitlegde hoe de kleintjes werden geboren:

‘Ze komen uit haar spleetje. Het zal lijken of ze poept, maar in plaats van keutels komen er twee babygeitjes uit.’

‘Maar hoe zijn die dan in haar buik gekropen?’

‘Ze zijn daar niet in gekropen, ze heeft ze samen met de bok gemaakt. Ze waren heel verliefd op elkaar.’

‘Maar de bok is nog geen dag gebleven, ze kenden elkaar bijna niet, dan konden ze toch niet verliefd zijn?’

‘Jawel, hoor. Dat heet liefde op het eerste gezicht.’